

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16080

Tarih : 28.01.2026

10/3682

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Ocak 2026'dan bu yana Suriye'de Halep ve Rojava'ya yönelik saldırılara karşı Türkiye'nin birçok kentinde gerçekleştirilen barışçıl protestolar sürecinde, toplanma ve gösteri yürüyüşü hakkının engellenmesinin yanı sıra basın ve ifade özgürlüğü de sistematik biçimde hedef alınmıştır. Gazetecilerin haber takibi sırasında darp edilmesi, gözaltına alınması, tutuklanması ve yaralanması, yabancı basın mensuplarının idari gözetim ve sınır dışı tehdidiyle karşı karşıya bırakılması ile eş zamanlı olarak çok sayıda basın kuruluşunun, gazetecinin ve hatta milletvekillerinin sosyal medya hesaplarına erişim engeli getirilmesi, yaşanan hak ihlallerinin kamuoyundan gizlenmesine yönelik bilinçli ve yaygın bir sansür pratiğinin işletildiğini göstermektedir. Tüm bunlar, ana akım medyanın manipülatif yayınları ve nefret dilini dolaşıma sokan tek sesli medya düzeni nedeniyle zaten ciddi biçimde zedelenmiş olan halkın doğru bilgiye erişim hakkını ortadan kaldırmakta, basının iktidarı denetleme ve gerçeği görünür kılma işlevini geçersiz kılmaktadır. Anayasa'nın 28'inci maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesinin açık ihlali niteliğindeki bu uygulamaların tüm yönleriyle araştırılması, sorumluların açığa çıkarılması ve özgür basının korunması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. (28.01.2026)

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

Sezai TEMELLİ

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

GEREKÇE

6 Ocak 2026'dan bu yana Suriye'de Halep ve Rojava'ya yönelik saldırılara karşı Türkiye'nin birçok kentinde gerçekleşen barışçıl protestolar sürecinde, toplanma ve gösteri yürüyüşü hakkının engellenmesinin yanı sıra basın ve ifade özgürlüğü de doğrudan hedef alınmıştır. Gazetecilerin sahada haber takibi yapmasının engellenmesi, darp edilmeleri, gözaltına alınmaları, tutuklanmaları ve eş zamanlı olarak dijital sansür mekanizmalarının devreye sokulması gibi durumlar açığa çıkmış, yaşananların kamuoyundan gizlenmesine dönük ısrarlı bir çaba ortaya konmuştur.

Türkiye'nin birçok kentinde açığa çıkan eylemlilikleri takip eden çok sayıda gazeteci açık biçimde tehdit edilmiş, fiili saldırıya uğramış ve hukuka aykırı biçimde özgürlüklerinden yoksun bırakılmıştır. 14 Ocak'ta Ajansa Welat muhabiri Nedim Oruç'un Cizre'de protestoları haberleştirirken darp edilerek gözaltına alınması ve ardından tutuklanması, basın faaliyetinin kriminalize edilmesinin en çarpıcı örneklerinden biridir. 21 Ocak'ta Rojava'daki saldırılara karşı yapılan yürüyüşü takip eden Dicle Fırat Gazeteciler Derneği Eşbaşkanı Kesira Önel ile çok sayıda gazetecinin (Ferhat Akıncı, Pelşin Çetinkaya, Muhammed Demircan, Muhammed Ali Yolmaz ve Heval Önkol) gözaltına alınması ve haber takibi sırasında darp edilmeleri, kolluk müdahalesinin gazetecileri doğrudan hedef aldığını göstermiştir. 22 Ocak'ta Suruç'ta Kobane sınırına doğru yapılan protesto yürüyüşünü izleyen gazeteci Metin Yoksu'nun müdahale sırasında atılan bir gaz kapsülünün başına isabet etmesi sonucu yaralanarak hastaneye kaldırılması, kaburgalarında çatlaklar tespit edilmesi ve olası kafa travması nedeniyle tomografi çekilmesi, yine aynı yürüyüşte gazeteci Bekir Şeyhanlı'nın zırhlı aracın çarpması sonucu yaralanması ve ambulansla hastaneye sevk edilmesi, basın mensuplarının güvenliğinin kasten gözetilmediğini ve gazetecilerin haber takibi sırasında ciddi yaşam riskiyle karşı karşıya bırakıldığını ortaya koymuştur. Yabancı basın mensubu Fransız gazeteci Raphaël Boukandoura'nın İstanbul'da bir basın açıklamasını takip ederken gözaltına alındıktan sonra idari gözetim altına alınması ve sınır dışı edilmek istenmesi ise basın özgürlüğü ihlallerinin uluslararası boyut kazandığını göstermektedir.

Bununla birlikte, sahadaki fiziksel saldırılarla eş zamanlı olarak dijital sansür mekanizmaları da devreye sokulmuştur. Bağımsız Veri Gazeteciliği Platformu'nun verilerine göre yalnızca geçtiğimiz hafta 23'ü gazetecilere, 16'sı ise ajans, gazete ve televizyon kanallarına ait olmak üzere toplam 39 sosyal medya hesabına erişim engeli getirilmiştir. Yeni Yaşam Gazetesi, Ajansa Welat, Mezopotamya Ajansı, JinNews, ETHA, Özgür Gelecek, Medya Haber TV ve benzeri birçok yayın organı hedef alınmış, bireysel hesapların yanı sıra geçmiş dönemler ile 28. Dönem milletvekillerimizin dahi sosyal medya hesaplarına erişim engeli getirilmiş dolayısıyla sansür bilinçli ve yaygın bir uygulamaya dönüştürülmüştür.

Öte yandan bu süreç, Türkiye'de basının içinde bulunduğu yapısal krizi bir kez daha görünür kılmıştır. Basının, iktidarın izleği doğrultusunda hareket etmek gibi bir görevi olmadığı gibi, sorumlulukları arasında kamu adına denetlemek, eleştirmek ve gerçeği açığa çıkarmak yer almaktadır. Ancak havuz medyasının manipülatif yayınları, nefret dilini dolaşıma sokan tek sesli medya düzeni ve siyasal iktidarla iç içe geçmiş medya ağları nedeniyle toplumun doğru ve güvenilir bilgiye erişimi hali hazırda ciddi biçimde sekteye uğramış durumdadır. Tam da bu nedenle, özellikle çatışma, hak ihlali ve savaş karşıtı haberleri hakikate uygun bir biçimde görünür kılan Özgür Basın'a ihtiyaç her geçen gün artmaktadır.

Bütün bunlar birlikte değerlendirildiğinde, gazetecilere yönelik fiziksel Őiddet, gözaltı ve tutuklamalar ile dijital sansür uygulamalarının, Anayasa'nın 28'inci maddesiyle güvence altına alınan basın özgürlüğünü ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesinde düzenlenen ifade özgürlüğünü açık biçimde ihlal ettiği açıktır. Özgür basının susturulması gazetecilerin susturulmasının yanı sıra toplumun tamamının susturulması anlamına gelmektedir. Bu nedenle, protestolar sürecinde basına yönelik saldırıların, erişim engellerinin, idari ve yargısal kararların, medya üzerindeki yapısal baskı mekanizmalarının ve bu uygulamaların siyasi sorumluluklarının tüm yönleriyle araştırılması, halkın doğru bilgiye erişim hakkının güvence altına alınması ve zgr basının korunması amacıyla bir Meclis AraŐtırma Komisyonu kurulması gerekmektedir.